

Datum
2021-10-26

Diarienummer
Af-2021/0054 8316

Avsändarens referens
Ju2021/02425

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.krim@regeringskansliet.se

Remissyttrande: *Kommuner mot brott* (SOU 2021:49)

Arbetsförmedlingen har ombetts att remittera betänkandet *Kommuner mot brott* av Utredningen om kommuners brottsförebyggande ansvar och lämnar härmed sitt yttrande.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen ser allmänt positivt på utredningens förslag om att tydliggöra ledning, organisering och regelbunden uppföljning i kommunernas brottsförebyggande arbete. Förslagen bedöms kunna skapa förutsättningar för att systematisera arbetet, mobilisera kompetens och resurser och därigenom åstadkomma ökad långsiktighet. Arbetsförmedlingen *tillstyrker* därför förslaget om ny lagstiftning.

Arbetsförmedlingen vill samtidigt framföra:

- betydelsen av att kommunerna har tillräcklig kompetens och rutiner i arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar,
- att det utreds vidare hur information med personuppgifter på ett mer effektivt sätt kan delas mellan berörda aktörer, samt
- att utredningen gärna hade diskuterat den centrala roll Arbetsförmedlingen har i det förebyggande arbetet mot grov organiserad brottslighet.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Utredningen föreslår en stärkt organisering och reglering av kommunernas brottsförebyggande arbete. Arbetsförmedlingen har i olika rapporter utifrån förvaltningsforskning lyft fram betydelsen av att förvaltningar organiseras och regleras på ett ändamålsenligt sätt. Detta för att möjliggöra

ett långsiktigt, uthålligt arbete för genomförandet av politik.¹ Arbetsförmedlingen *tillstyrker* därmed utredningens förslag om en ny lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande åtgärder. Arbetsförmedlingen har samtidigt ett antal mer riktade synpunkter på utredningen, som utvecklas nedan.

Kapitel 3 Brottligheten – ett samhällsproblem (s. 53)

Inte sällan förekommer det ett systematiskt utnyttjande av välfärdssystemen inom ramen för den organiserade brottligheten. Arbetsförmedlingen upptäcker en hel del fusk och misstankar om bidragsbrott hos företag och andra organisationer. Vid misstanke om oegentligheter visar myndighetens utredningar många gånger att det finns ett tydligt uppsåt att tillskansa sig medel som man inte har rätt till då det varken har funnits verksamhet eller ekonomiska resurser för att hantera bidragen eller stöden korrekt. Det finns även exempel där kommuner har betalat ut bidrag till organisationer som inte har den verksamhet som det sökta bidraget ska stöda. Arbetsförmedlingen vill därför understryka vikten av att kommunerna genomför ett grundligt förarbete inför utbetalningar av olika stöd och bidrag och att det finns kompetens och tillräckliga rutiner hos kommuner för att förhindra felaktiga utbetalningar.

Avsnitt 5.3.2 Andra myndigheter (s. 82–83)

Utredningen skriver att Arbetsförmedlingen utgör en betydelsefull aktör i det lokala återfallsförebyggande arbetet genom dess uppgift att bidra med *meningsfull sysselsättning*. Arbetsförmedlingen vill dock påpeka att myndigheten i detta sammanhang och skede snarare erbjuder arbetslivsriktad rehabilitering i form av utredning, vägledning, arbetsförberedelse, etc. Målet för rehabiliteringen är att den så småningom ska leda till arbete.

Avsnitt 12.5 Frågor om informationsdelning (s. 198)

Trots att utredningen bedömer att den föreslagna lagen inte förutsätter ett utbyte av information som innehåller personuppgifter, anser Arbetsförmedlingen, i likhet med andra offentliga aktörer, att det behöver utredas vidare hur information med personuppgifter kan delas mellan offentliga aktörer för att bättre kunna erbjuda individanpassade samhällsinsatser.²

Kapitel 13 Andra aktörer påverkas (s. 203–204)

Vad gäller det förebyggande arbetet mot grov organiserad brottslighet och så kallad välfärdsbrottslighet är det ett arbete som under senare år har intensifierats hos berörda myndigheter. Sedan år 2014 arbetar Arbetsförmedlingen tillsammans med ett tiotal andra myndigheter för att motverka

---

¹ Se t.ex. Arbetsförmedlingen (2018). En arbetsmarknad för alla. Om vägar till statliga insatser på likvärdiga villkor, dnr. Af-2018/0052 6110. Se även Statskontoret (2020). Statlig förvaltningspolitik för 2020-talet. En forskningsantologi, särskilt kapitel 11, "Förvaltningspolitikens organisering".

² För vidare resonemang om behovet av att information kan delas mellan offentliga aktörer på ett mer ändamålsenligt sätt se Arbetsförmedlingens remissyttrande över SOU 2021:57 Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer, dnr. Af-2021/0053 3743.

Datum
2021-10-26

Diarienummer
Af-2021/0054 8316

och förhindra organiserad brottslighet bland annat genom att dela information med varandra.³ Detta myndighetsgemensamma arbete är sedan år 2020 även ett instruktionsenligt krav. I utredningen saknas det dock en diskussion om Arbetsförmedlingens centrala roll i denna del av det brottsförebyggande arbetet. Arbetsförmedlingen vill därför göra regeringen uppmärksam på att myndigheten är en viktig samhällsaktör och samarbetspartner på detta område med omfattande kontakter med företag och ideella föreningar och som utbetalar stora mängder anställningsstöd till arbetsgivare.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
generaldirektör

Stina Svenberg
utredare

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av utredaren Stina Svenberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även den biträdande rättschefen Gunilla Åberg Ekstedt och enhetschefen Johannes Kotsakidis deltagit.

Detta beslut har fastställts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

---

³ De samverkande myndigheterna är; Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.